

**Пропозиції
Міністерства розвитку громад та територій України**

до проєкту Закону України

«Про внесення змін до Закону України «Про місцеві державні адміністрації» та деяких інших законодавчих актів України щодо реформування територіальної організації виконавчої влади в Україні»

внесений народними депутатами України Безгіним В. Ю. та іншими

реєстр. № 4298 від 30.10.2020

готується до другого читання

1. Підтримується за умови доопрацювання.

2. Передбачається створення правових основ для діяльності реорганізованих районних державних адміністрацій та обласних державних адміністрацій відповідно до сучасних суспільно-політичних та фінансово-економічних реалій, а також відновлення функціонування системи із забезпечення законності в діяльності органів та посадових осіб місцевого самоврядування в Україні.

Законопроектом вносяться зміни до низки законодавчих актів України, а Закон України «Про місцеві державні адміністрації» викладається в новій редакції.

Зокрема, пропонується:

- надання головам місцевих державних адміністрацій та їх заступникам статусу державних службовців;
- оновлення механізму призначення голів місцевих державних адміністрацій;
- створення інституту кадрового резерву для призначення на посади голів районних державних адміністрацій;
- запровадження особливостей звільнення голів місцевих державних адміністрацій;
- систематизація структури повноважень місцевих державних адміністрацій.

В рамках Компоненту I Плану України (у частині реалізації пропозицій Європейської комісії про створення Українського фонду), схваленому розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18 березня 2024 р. № 244, щодо просування реформи децентралізації одним із очікуваних результатів визначено прийняття та набрання чинності Законом України «Про внесення змін до Закону України «Про місцеві державні адміністрації» та деяких інших законодавчих актів України щодо реформування територіальної організації виконавчої влади в Україні» протягом 12 місяців з дня припинення або скасування воєнного стану в Україні.

З урахуванням цього пропонується узгодити з Планом України терміни набрання чинності окремими положеннями законопроекту, зокрема викласти пункт 1 розділу VII «Прикінцеві та перехідні положення» законопроекту в такій редакції:

«1. Цей Закон набирає чинності через дванадцять місяців з дня припинення чи скасування воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України

«Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ, крім:

1) статті 10, абзаців дев'ятого, десятого, двадцять другого – п'ятдесят шостого підпункту 6, підпункту 7 пункту 3 цього розділу, які набирають чинності через шість місяців з дня припинення чи скасування воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ;

2) пункту 6 цього розділу, який набирає чинності з дня, наступного за днем опублікування цього Закону.».

У висновку Ради Європи до законопроєкту від 21 лютого 2024 р. вказано, що у законопроєкті згадується дуже велика кількість повноважень місцевих державних адміністрацій в різних сферах, що може означати відступ від принципу субсидіарності, передбаченого частиною третьою статті 4 Європейської хартії місцевого самоврядування. Крім того, не уточняється, чи ці повноваження є повноваженнями держави, чи місцеві державні адміністрації здійснюють їх як квазівиконавчі органи як власні або делеговані повноваження районних та обласних рад. Також деякі з цих повноважень будуть частково дублюватись з повноваженнями місцевого самоврядування базового рівня (пункт 59 висновку).

Перенесення у законопроєкт галузевих повноважень місцевих державних адміністрацій, визначених у главі 2 «Основні галузеві повноваження місцевих державних адміністрацій» чинної редакції Закону України «Про місцеві державні адміністрації», є недоцільним, адже потребує їх попереднього аналізу задля усунення дублювання з повноваженнями органів місцевого самоврядування, а також їх актуалізації та виключення невластивих повноважень.

Окремо варто зазначити, що законопроєкт містить норми щодо здійснення місцевими державними адміністраціями державного контролю.

Одночасне поєднання у функціях місцевої державної адміністрації забезпечення законності у діяльності органів місцевого самоврядування, здійснення державного контролю на відповідній території, а також реалізації галузевих повноважень є надмірною концентрацією повноважень в рамках одного органу.

Згідно з Компонентом І Плану України щодо просування реформи децентралізації одним із очікуваних результатів визначено набрання чинності у першому кварталі 2026 року змін до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та галузевого законодавства, які (зміни) спрямовані на оптимальний розподіл повноважень між органами місцевого самоврядування та органами виконавчої влади за принципами субсидіарності та децентралізації.

Беручи до уваги викладене, з метою створення законопроєктом передумов для функціонування місцевих державних адміністрацій як органів префектурного типу (до внесення відповідних змін до Конституції України), які забезпечують здійснення відповідних функцій, та узгодження з Планом України термінів набрання чинності окремими положеннями законопроєкту, пропонуємо пункт 2 розділу VII «Прикінцеві та перехідні положення» законопроєкту викласти в такій редакції:

«2. Визнати таким, що втратив чинність з дня набрання чинності цим Законом, Закон України «Про місцеві державні адміністрації» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 20-21, ст. 190 із наступними змінами), крім статей 16 – 27, які втрачають чинність з дня набрання чинності законом щодо розмежування повноважень органів місцевого самоврядування різних рівнів, органів місцевого самоврядування та органів виконавчої влади за принципом субсидіарності.».

Віце-прем'єр-міністр з відновлення
України – Міністр розвитку громад
та територій України

Олексій КУЛЕБА